

**Popraveným z okresu Třebíč
v letech 1951-53**

Obětem komunistické zvěle

Popraveným z okresu Třebíč

v letech 1951-53

Úvod

Když za obrovských obětí mnoha států světa bylo zlomeno jádro nacistického režimu, jen málokdo tušil, že další vývoj v našem státě se bude ubírat k ještě časově delší a zhoubnější, do všech oblastí zasahující, k despotické totalitě. Z nadějí lidu porobeného národa a všech, kdož po létech strádání v nacistických koncentracích se vraceli domů, z jejich utrpením formované vize o svobodné a činné práci na vybudování lepší prosperující společnosti záhy zůstaly jen trosky. Všechny prožité útrapy, miliony padlých na frontách a umučených v koncentracích, nebyly dostatečnou pobídkou k zodpovědnému rozhodování o budoucnosti vlastního národa. Počáteční poválečná představa některých politických proudů u nás o spolupráci v tzv. „socialistickém bloku“ nahrávala komunistickým záměrům. Obyvatelstvo nebylo dostatečně informováno o hrozbě ztráty státní suverenity v důsledku rozkladné činnosti „páté kolony“ ve prospěch velmocenských ambicí našeho východního souseda. Všechna ta dnes známá pochybení poválečné nekomunistické politické reprezentace přivedla celý národ do čtyřicetiletého otroctví.

Košickým vládním programem, vypracovaným za patronace Moskvy, se podařilo komunistické straně spoutat ruce demokratickým silám, připravit podmínky k únorovému pučistickému vystoupení a za pomoci hrozby vyzbrojené milice a vybraných složek bezpečnosti uchopit

veškerou moc v zemi. Krátce nato nastalo otevřené pronásledování a zastrahování, likvidace nepohodlných osobností i institucí. Přijetím zvláštních bezpečnostních zákonů a za pomoci zásad do praxe zaváděného zákona třídního boje byl vytvořen prostor a podmínky k nástupu nekontrolované brutální moci. Revoluční bdělost komunistické strany, umocněná ozbrojenou pěstí dělnické třídy, dovedla nalézt nepřítel vřude i v té nejzapadlejší vesnici. Ustavené státní soudy, složené z pokrokové inteligence, nebo bezzásadových přísluhovačů a prospěchářů, počaly s bezpříkladným zaujetím zaplňovat naše početné věznice a pracovní tábory. Všude za zdmi věznic a ostatními dráty lágrů se setkávali příslušníci všech stavů a profesí: politici, představitelé armády, duchovní, živnostníci, zemědělci i dělníci. Každá vlna probíhajících represí a kádrových čistek znamenala mocný příliv pracovních sil do horečně budovaných gulagů Slavkovska a Jáchymovska.

Státní bezpečnost, vybudovaná po únoru 48, která má na svědomí zločiny padesátých let, byla jedním z hlavních nástrojů komunistického teroru. V jejich řadách byly soustředěny nejhorší živly komunistické strany, které ovládaly celý veřejný život. Padesátá léta bylo období nejtvrděších perzekucí a pronásledování. Teror, popravy a vysoké tresty měly zastrahit všechny, kdož nechtěli přijmout únorový diktát, násilnou kolektivizaci venkova, omezení náboženských svobod a pošlapávání základních lidských práv.

Souhrou některých faktorů se stalo, že „bdělému oku strany“ nešel poměrně malý vliv, který měla strana v poválečném období na Moravskobudějovicku. Při zkoumání

příčin tohoto neúspěchu nebylo možné přehlédnout několik základních faktů, mající bezesporu podstatný vliv na pozdější události v tomto kraji. Především existence a činnost odbojové skupiny Lenka-Jih v této oblasti za okupace, jejichž nekomunističtí příslušníci byli potenciálním nebezpečím z důvodu osobní zkušenosti z partyzánské činnosti. Proto byli podchyceni a také pozatýkáni mezi prvními. Ne náhodou jsou jména bývalých odbojových pracovníků, která vešla ve známost v poválečném období, tatáž, která zaplňovala stránky tisku v zuřivé kampani kolem soudních procesů v padesátých letech. Jako další příčina stranického zájmu o tuto oblast se jeví religiozita tehdejšího venkovského obyvatelstva, převaha nekomunistických politických stran vyjádřená ve volbách v roce 1946 a houževnatý odpor celých vesnic tohoto kraje proti násilné kolektivizaci. Že hlavní podíl viny z neúspěchu socializace venkova přisoudila strana náboženskému uvědomění a tradicím, vyplývá z následných událostí.

Strana našla způsob a prostředky, jak se s nastalou situací vyrovnat a zlomit kladený odpor adekvátní svému morálnímu profilu. Systém povýšil lež, podvody, provokaci a násilí na metodu své práce. Důsledkem této arogantní mocenské zvůle a provokací bylo v souvislosti s Babickým případem v inscenovaných soudních představeních odsouzeno k trestu smrti a popraveno jedenáct osob. Posuzováno z hlediska demokratického právního řádu bylo spácháno 11 justičních vražd. Dalším devadesáti souzeným státní soudy přidělily dlouholeté tresty. Nebylo samozřejmě opomenuto použití trestů vedlejších, hlavně výrok

o propadnutí veškerého majetku ve prospěch státu. S příslušníky postižených rodin bylo nakládáno podle zákona psanců. Násilím byli vyháněni ze svých domovů s minimálním existenčním zajištěním do vzdálených končin na severu Čech.

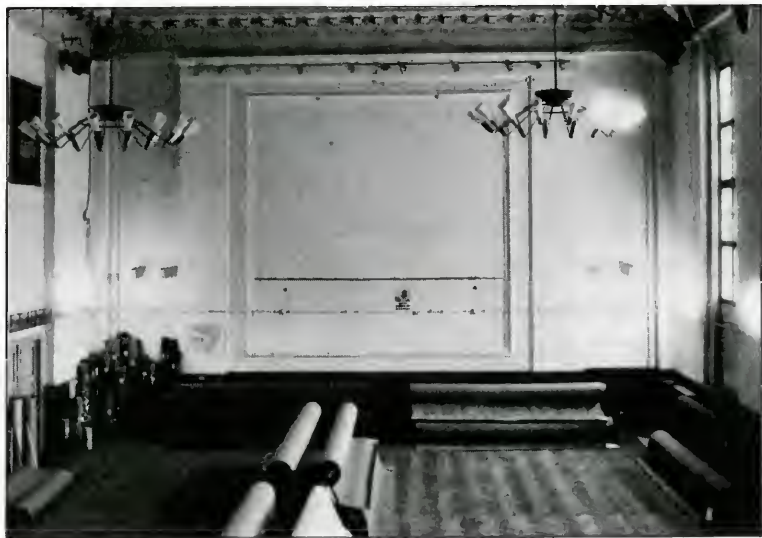
Naše pobočka KPV v Třebíči zbudovala tento památník k počtě umučených občanů našeho okresu, jejich rozhodné vůli k odporu proti despotické moci.

V duchu zákona o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, který přijal parlament České republiky, deklarující, že odpor proti totalitní moci byl legitimní, spravedlivý, morálně oprávněný a je hoden úcty, bude tento pomník trvalou upomínkou na popravené občany, projevem veřejného uznání a ocenění jejich nezměrné oběti. Svým tragickým osudem, vedení láskou k pravdě, svobodě a vznešeným ideálům lidství vykupovali i naši svobodu.

Jindřich Nahodil
předseda pobočky KPV v Třebíči

Dělnický dům v Jihlavě

Hlavní velký sál DD v Jihlavě

P. Jan Bula

- narozen 24.6.1920 v Lukově,
okr. Moravské Budějovice
- popraven 20.5.1952 v Jihlavě
- plně rehabilitován 4.12.1990
Krajským soudem v Brně

Pocházel z železničářské rodiny, ze čtyř dětí.

Po absolvování reálného gymnázia v Moravských Budějovicích vstoupil do alumnátu v Brně. Vysvěcen byl 29.7.1945 v Brně. Byl ustanoven kaplanem v Horním Újezdě a Rokytnici, kde se stal, po smrti faráře Stanislava Lakomého, 22.7.1949 administrátorem.

P. Jan Bula byl až do rozpuštění Československého orla v roce 1948 vzdělavatelem v Rokytnici nad Rokytinou. Mezi svými farníky byl oblíben, zvláště měl velký vliv na mládež.

Začátkem roku 1951 vyhledal P. Bulu jeho bývalý spolužák z gymnázia Ladislav Malý, který ho oklamal historkou o svém údajném útěku za hranice v roce 1949 a o svém nynějším návratu v hodnosti kapitána CIC s úkolem převézt pražského arcibiskupa Josefa Berana na Západ.

P. Jan Bula přislíbil údajnému kapitánovi pomoc, znal odboj svého kraje za druhé světové války i odpor, který lidé měli proti novému násilí po únoru 1948, ale po varování jaroměřickým farářem, P. Janem Podveským, naznačil L.Malému nedůvěru a krátce na to byl 30.4.1951 zatčen.

Rozsudek smrti nad ním byl vynesen po hlavním líčení konaném v Třebíči 15. listopadu 1951.

Poprava byla vykonána 20.5.1952 v Jihlavě.

Fara v Rokytnici

P.Václav Drbola

- narozen 16.10.1912 ve Starovičkách (tehdy okres Hustopeče)
- popraven 3.8.1951 v Jihlavě
- částečně rehabilitován 4.12.1990,
dnes zcela rehabilitován
Krajským soudem v Brně

P.Václav Drbola pocházel ze sedmi dětí. Jeho rodiče Václav a Růžena Drbolovi vlastnili malý domek a 4 měřice půdy, otec pracoval jako dělník na melioracích.

Václav začal chodit do školy ve Starovičkách, potom přešel na reálné gymnázium do Hustopečí u Brna a po jeho absolvování vstoupil do alumnátu v Brně. Na kněze byl vysvěcen 5.7.1938.

Do Babic přišel P.Václav Drbola z Bučovic, a to po P.A.Poláčkovi (ten byl zatčen v lednu 1950 a v březnu 1950 odzouzen na 20 let spolu s dalšími prvními oběťmi na Moravskobudějovicku).

P.Václav Drbola byl v Bučovicích činný v křesťanských hnutích, a proto si také v Babicích rychle získal oblibu. Pokračoval zde ve své sociální a osvětové činnosti. Pomáhal mu v tom zvláště Antonín Plichta. Jako ostatní duchovní v okolí, věděl i P.Václav Drbola o ilegálních schůzkách tamních rolníků, mnohdy se

jich i sám zúčastnil a byl jim nápomocný při jejich skrývání.

Byl zatčen 17.6.1951 a odsouzen v hlavním líčení 14.7.1951 v Dělnickém domě v Jihlavě k trestu smrti.

Rozsudek byl vykonán na dvoře bývalé krajské věznice v Jihlavě 3.8.1951. Tělesné pozůstatky byly zpopelněny, popel v urně č. 12338 uložen na tajném místě na Ústředním hřbitově v Brně.

Fara v Babicích

P. František Pařil

- narodil se 21.1.1911 ve Vido-
níně, okres Velké Meziříčí
- popraven 3.8.1951 v Jihlavě
- proces rehabilitace byl ukončen

Pocházel z rolnické rodiny z devíti dětí. Jeho otec hospodařil na usedlosti o výměře 24 ha půdy.

František absolvoval gymnázium v Tišnově a bohosloví v Brně.

Vysvěcen na kněze byl v Brně dne 5.7.1937 a poté ustanoven kaplanem v Boskovicích.

Za druhé světové války působil v Třebíči, Tasově, Podivíně a jinde, od 1.7.1948 byl ustanoven farářem v Horním Újezdě, v kraji, kde byl tradičně značný vliv katolické církve.

Z odporu proti politice KSČ se zde po únorovém puči 1948 obnovila odbojářská činnost partyzánů z druhé světové války, o níž farář František Pařil samozřejmě věděl, stejně jako o jejich ilegální činnosti a schůzkách.

Byl zatčen 3.7.1951 a v hlavním líčení 14.7.1951 odsouzen v Dělnickém domě v Jihlavě k trestu smrti.

Popraven byl na dvoře bývalé krajské věznice v Jihlavě 3.8.1951. Jeho tělesné pozůstatky byly zpopelněny a urna č. 12339 uložena na tajném místě na Ústředním hřbitově v Brně.

Fara v Horním Újezdě

František Kopuleť

- narozen 6.4.1913
- v Týně u Třebíče
- popraven 3.8.1951 v Jihlavě
- proces rehabilitace
- byl ukončen

František Kopuleť se narodil v zemědělské rodině, měl ještě tři sestry. Jeho otec hospodařil na selské usedlosti o výměře 24 ha orné půdy.

Po absolvování Hospodářské školy v Třebíči uvažoval o tom, že vstoupí do armády. Při práci na okružní pile si určil prsty na ruce, a tak se tohoto svého přání musel vzdát. Stal se hajným a v Heralticích, kde se za druhé světové války zapojil do protinacistického odboje. Ukrýval parašutisty, jejichž radiostanice Lenka udržovala spojení se zpravodajskou centrálou v Londýně. Jeho přesvědčení ho vedlo k tomu, že se po únoru 1948 stal opět členem odbojové skupiny proti teroru, tentokrát rudému. V dubnu 1951 ukrýval údajného kapitána CIC Ladislava Malého, o kterém brzy nato začaly docházet zprávy, že je pracovníkem StB. Koncem dubna byl zatčen a odsouzen k trestu smrti v hlavním líčení konaném v Dělnickém domě v Jihlavě 14.7.1951.

Popraven byl na vězeňském dvoře v Jihlavě dne 3.8.1951. Urna č. 12336 s jeho popelem byla uložena na tajném místě na Ústředním hřbitově v Brně.

Jaroslav Melkus

- narozen 14.4.1901 v Lukově
- popraven 28.3.1953
- v Praze na Pankráci
- byl zcela rehabilitován

Po ukončení obecné školy v Lukově nastoupil na reálné gymnázium v Moravských Budějovicích. Tuto školu však nedokončil, neboť po úmrtí svého otce se jako nejstarší ze sourozenců musel věnovat hospodářství. Rodiče vlastnili nedaleko vesnice větší hospodářství a mlýn. V této době se vyučil také mlynářem.

Měl tři sourozence, bratra a dvě sestry.

Vojenskou službu absolvoval v Nitře u dělostřeleckého pluku č. 110 a dosáhl hodnosti četaře. Přiznal se do sousední vesnice Vicenice na hospodářství o výměře 24 ha a měl 1 syna.

Za okupace působil v partyzánské skupině Lenka-Jih, která operovala na Moravskobudějovicku.

Zatčen 2.5.1951 ve 14 hodin za tzv. protistátní činnosti a 21.5.1952 ve veřejném procesu v Moravských Budějovicích Státním soudem odsouzen k trestu smrti. Popraven byl v Praze na Pankráci 28.3.1953.

Tělesné pozůstatky byly uloženy ve společném hrobě na hřbitově v Praze-Žábčicích.

Antonín Mityska

- narozen 4.5.1927
v Horním Újezdě
- popraven 3.8.1951
v Jihlavě
- byl plně rehabilito-
ván 2.4.1996

Antonín pocházel z rolnické rodiny ze tří dětí. Do školy začíná chodit v Újezdě. V Jaroměřicích n. Rok. navštěvoval měšťanskou školu. Tu v roce 1942 ukončil. Rok nato mu umírá otec a on se jako šestnáctiletý ujímá se svou matkou vedení jedenadvacetihektarového hospodářství. Počíná si dobře. Od dětství byl veden náročným otcem k pracovitosti, čestnosti a k náboženskému citění. V letech 1944-1946 navštěvuje ještě v Jaroměřicích n. Rok. zimní hospodářskou školu, aby získal co nejvíc potřebných znalostí. V té době se stává kostelním hospodářem, stará se o údržbu a opravy kostela, zejména po návratu z kratší vojenské služby v Brně.

Rok 1948 však přináší rolníkům nepředstavitelné těžkosti: vysoké dodávky, pokuty, nedostatek pracovních sil. Antonín Mityska snáší tuto dobu velmi těžce. Spojuje se s ostatními mladými, kteří smýšlejí stejně, hovoří i o tom, že opustí zemi.

Koncem května 1951 odchází ve svých čtyřiaadvaceti letech do ilegality ve víře, že odpor proti komunistické moci pomůže vrátit zemi svobodu a demokracii. Vzorem mu byla odbojová činnost na Moravskobudějovicku za druhé světové války. Jako ostatní popravení se stal obětí Ladislava Malého, zřejmě provokatéra, který se vydával za kapitána zahraniční rozvědky, jež má v kraji organizovat protikomunistický odboj.

Antonín Mityška byl zatčen 3.7.1951 po přestřelce v žitném lánu u Bolíkovíc, kde byl postřelen Ladislavem Malým.

Odsouzen byl v hlavním procesu konaném v Dělnickém domě v Jihlavě dne 14.7.1951 k trestu smrti.

Rozsudek vykonán 3.8.1951 na dvoře věznice v Jihlavě. Po zpopelnění byla urna č. 12340 s jeho popelem uložena na tajném místě na Ústředním hřbitově v Brně.

Drahošlav Němec

- narozen 2.5.1931
ve Veverce-Rokytnici n. Rok.
- popraven 3.8.1951 v Jihlavě
- proces rehabilitace byl ukončen

Drahošlav pocházel z dvojčat (měl ještě bratra Karla). Jejich otec Karel Němec byl rovněž v „babickém procesu“ odsouzen na doživotí. Jako živnostník byl výrobcem kovového pletiva do sít.

Svou školní docházku začal v Rokytnici n. Rok., potom pokračoval na měšťanské škole v Předíně. Do učení nastoupil u svého otce a zakončil je u strýce v Čáslavi jako stavební zámečník.

Koncem roku 1949 nastoupil zaměstnání v PALu Jihlava. Přál si dělat kdekoli, kde se pracovalo na čemkoli, co souviselo s létáním. Byl i řádným členem Aeroklubu.

Nespokojenost s omezováním svobody po únoru 1948 chtěl řešit útekem za hranice. Jeho pokus byl však zmařen. Když se v jeho rodném kraji objevil Ladislav Malý, byl asi první z mladých, který mu uvěřil, že přichází organizovat odboj proti komunistům.

Drahoslav Němec byl zatčen 30.4.1951 a odsouzen v Jihlavě v hlavním líčení 14.7.1951 k trestu smrti. Rozsudek byl vykonán 3.8.1951 na vězeňském dvoře v Jihlavě. Bylo mu dvacet let.

Tělesné pozůstatky byly zpopelněny, urna č. 12335 uložena na tajném místě na Ústředním hřbitově v Brně.

Antonín Plichta

- narozen 3.1.1894 v Šebkovicích,
okres Moravské Budějovice

- popraven 3.8.1951 v Jihlavě

- rehabilitován částečně 4.12.1990

Krajským soudem v Brně, zcela 2.4.1996

Nejvyšším soudem v Brně

Pocházel z rolnické rodiny ze sedmi dětí. Jako nejstarší zdědil celé hospodářství, vyplatil své dva bratry a čtyři sestry a hospodařil na sedmnáctihektarové selské usedlosti společně se svou ženou, dcerou Ludmilou a dvěma syny Antonínem a Stanislavem.

Jako mladý dezertoval z rakousko-uherské armády a od roku 1917 do ukončení války se skrýval v lesích na Vysočině. Po válce pracoval v Československé straně lidové a když byla v sousední vesnici založena jednota Orla, vstoupil do ní se všemi svými sourozenci.

Za druhé světové války ukrýval parašutisty skupiny Spelter, vyslané z Anglie na pomoc domácímu odboji. Po červnu 1944 se jeho zásluhou stala, na moravské straně Českomoravské vrchoviny, činnost Spelteru velmi úspěšná. Antonín Plichta se zapojil do partyzánské skupiny svého kraje Lenka-Jih a po válce byl vyznamenán za chrabrost.

V poválečném období byl zvolen do Rady ONV v Moravských Budějovicích, stal se předsedou zemědělské ko-

mise a byl rovněž předsedou Národního výboru v Šebkovicích. Ve své době byl Antonín Plichta neobyčejně vzdělaným zemědělcem. Zvelebil své hospodářství, rozšířil a nakoupil novou techniku. Platil za hospodáře, který uměl pomoci radou i skutkem. Po komunistickém puči 1948 byl zbaven všech funkcí a zákonitě stanul v popředí celé protikomunistické opozice na jihozápadní Moravě.

Protináboženské tažení a kolektivizace ho přiměly k tomu, že navázal spojení s bývalými partyzánskými druhy a začal připravovat organizovaný odpor. Do skupiny se však dostali pracovníci StB, došlo k zatýkání, a i když se Antonínu Plichtovi podařilo uprchnout (30.4.1951) a skrývat, setkal se ve své ilegalitě s provokatérem Ladislavem Malým a po násilných akcích organizovaných L.Malým byl Antonín Plichta 3.7.1951 zatčen a 14.7.1951 v Jihlavě odsouzen na veřejném líčení v Dělnickém domě k trestu smrti.

Antonín Plichta byl popraven 3.8.1951 na dvoře bývalé krajské věznice v Jihlavě, zpopelněn a urna č.12334 s jeho popelem uložena na tajném místě na Ústředním hřbitově v Brně.

Antonín Plichta ml.

- narozen 8.11.1929 v Šebkovicích
- zemřel 3.7.1951 po přestřelce
u Bolíkovíc

Základní (obecnou) školu navštěvoval v Šebkovicích, potom přešel na Měšťanskou školu v Jaroměřicích n/Rok. Po ukončení školní docházky pracoval na hospodářství svého otce.

Po uprchnutí otce před zatčením 30.4.1951 byla mu přikázána, spolu s bratrem, práce v jaroměřické cihelně. Asi 28.6. večer opustil rodný dům a skrýval se na různých místech.

3.7.1951 byl smrtelně postřelen v žitném lánu u Bolíkovíc, kde, v důsledku neposkytnutí potřebné lékařské péče, skončil. Podle svědectví jeho těžce raněného bratra žádal o vodu. Dva příslušníci StB mu namočili do úst.

Podle pitevního protokolu č. 161 ze 4.7.1951 u Zemské nemocnice v Jihlavě měl 5 zásahů, z nichž vstřel z týlu, který poškodil mozkovou kůru, byl nejtěžší. Pitvu prováděl dr. Svojítka a v záhlaví protokolu je uvedeno jméno Plichta, 20 roků, nar. 16.11.1931, což neodpovídá pravdě.

Stanislav Plichta

- narozen 16.11.1931 v Třebíči
- popraven 23.5.1953 v Praze

Obecnou školu absolvoval v Šebkovicích a několik semestrů na reálném gymnáziu v Mor.Budějovicích. Po přerušení studia pracoval na hospodářství svého otce. Po opuštění rodného domu celou rodinou se připojil k otci.

3.7.1951 byl postřelen v poli u Bolíkovíc L. Malým, jedna střela zasáhla páteř, takže měl spodní část těla ochrnutou. Na vězeňské odd. č. 76 v nemocnici u sv. Anny v Brně byl převezen z třebíčské nemocnice. V létě 1952 byl převezen do Prahy. Zde byl popraven 23.května 1953 v 1.48 hod., smrt nastala ve 2.10 hod.

Pohřben ve společném hrobě (šachtě) na hřbitově v Praze-Žáblicích.

Gustav Smetana

- narozen 23.8.1907 v Jakubově
- popraven 28.3.1953
v Praze na Pankráci
- dnes zcela rehabilitován

Měl dva nevlastní sourozence. Po ukončení základní školy v Litohoři se vyučil kolářem u p. Pařízka v Mor. Budějovicích. Řemeslo provozoval až do svého zatčení. Oženil se s Františkou, rozenou Doležalovou. Měli dva syny.

30.4.1951 o 5 hodině byl zatčen a Státním soudem ve veřejném přelíčení v Moravských Budějovicích dne 19.-21.5.1952 byl pro trestný čin velezrady odsouzen podle § 78 k trestu smrti. Po zamítnutí odvolání Nejvyšším soudem v Praze 24.10.1952 byl popraven 28.3.1953 v Praze na Pankráci.

Podle úmrtního listu, vystaveného Obvodním NV v Praze 14 dne 10. dubna 1958, byl pohřben 14.4.1953 do společného hrobu na hřbitově v Ďáblicích.

Antonín Škrdla

- narozen 25.5.1917 v Heral-
ticích, okres Třebíč
- popraven 3.8.1951 v Jihlavě
- plně rehabilitován 4.12.1990
Krajským soudem v Brně

Antonín se narodil v rodině hajného. Měl devět sourozenců. Po absolvování měšťanské školy se vyučil v Brně obchodním příručím. Vojenskou službu vykonával jako četař-radiotelegrafista u leteckého pluku na Podkarpatské Rusi. V roce 1939, kdy vznikl Slovenský štát, se vrátil přes Rumunsko, Jugoslávii a Rakousko domů.

Po nějakou dobu vypomáhal otcí při stavbě rodinného domku, potom si našel zaměstnání na lesním statku hraběte Cholínského. V roce 1942 se oženil. Měl tři děti. V roce 1949 absolvoval Státní hájenskou školu v Jemnici a po znárodnění lesů byl zaměstnán u Československých státních lesů jako hajný. Správcem polesí Mikulovice byl jmenován 1. dubna 1951.

Za druhé světové války pracoval v domácím odboji a patřil k nejvýznamnějším pomocníkům parašutistů ze skupiny Spelter. Po únorovém puči 1948 se zapojil do odboje proti novému teroru. Zatčen byl 30.4.1951 v hájence na Březové u Říмова, k trestu smrti odsouzen v hlavním líčení 14.7.1951 v Dělnickém domě v Jihlavě.

Jeho matka Antonie Škrdlová podala žádost prezidentovi o milost. Po jejím zamítnutí i odvolání právního zástupce byl rozsudek vykonán, tak jako u ostatních obětí babického případu, 3.8.1951 na dvoře krajské věznice v Jihlavě.

Ze zápisu popravdy: – ve 3,52 hod. byl předveden
                                     – 3,58 popravčí hlásí výkon
                                     – ve 4,10 lékař konstatuje smrt

Tělesné pozůstatky Antonína Škrdly byly zpopelněny a urna č. 12337 s popelem uložena na tajném místě na Ústředním hřbitově v Brně.

Hájenka na Březové, kde A. Škrdla bydlel

1. Skupina PRUDÍK a spol., první veřejný proces

který se konal v Mor.Budějovicích

dne 18.3.1950:

25 - Prudík Jaroslav	23 - Singer Karel
20 - P. Poláček Arnošt	20 - Novák Karel
18 - Mařík Josef	18 - Čapoun Josef
15 - Veselý Jan	14 - Krásný Jaroslav
14 - Höfer Ferdinand	14 - Hrdý Stanislav
14 - Horák Jan	14 - Josífková Olga
14 - Křížková Drahomíra	14 - Nováček Josef
9 - Nováčková Blanka	9 - Burianová Ludmila
5 - Hájková Anna	1,5 - Kuderová Marie
1 - Žák Lubomír	2 - Papoušková Růžena
2 - Kameníčková Eva	2 - Vrbková Marie
6 - Brabenec Jan	10 - Vobůrka Bohumil
10 - Tuza Jan	1 - Žampa Antonín
1 - Reinisch Bohumil	

Předseda soudu: Schopf

Soudci z lidu: Svoboda Jaroslav, Sapík Alois

Prokurátor: Fiala Stanislav

2. Skupina Mityška a spol.

Z protokolu o hlavním soudním přelíčení - Jihlava 12. až 14.7.1951:

Předseda senátu: Dr. Vojtěch Rudý

Soudci: Dr. Pavel Vítek, Jaroslav Demczak

Soudci z lidu:	Antonín Houf, František Dvořák
Zapisovatelé:	Božena Klečková Stanislav Chudáček
Prokurátoři:	Emil Eichler, Dr. Josef Handl
Obhájci:	Dr. Antonín Moravec, obhajoval - A.Mitysku, Fr.Kopuletého, B.Kopuletou, J.Vorlíčka, P.Fr.Pařila Dr. Jan Svoboda - A.Plichtu, A.Škrdlu, K.Němce, Al.Roupce Dr. Ferdinand Papošek, obhajoval - Dr.Němce, P.V.Drbolu Dr. Jaroslav Soukop - L.Stehlíka, J.Nahodila, L.Brabence

3. Rekapitulace případu BABICE

Uveřejněná přehledná tabulka informuje o místě a době konání soudního přelíčení (resp. o dni vynesení rozsudku). U jednotlivých jmen odsouzených je vyznačena délka trestu (roky), příp. trest smrti nebo doživotí.

Trest smrti byl vyneset 11x ve čtyřech soudních zasedáních.
Doživotí 4x.

69 souzených osob „vyfasovalo“ 1048 roků vězení.

U 16 odsouzených se délky trestu prozatím nepodařilo zjistit.

Z vedlejších trestů bylo pravidelně používáno: propadnutí veškerého majetku ve prospěch státu, finanční trest (pokuta), zákaz pobytu v místě bydliště (po odpykání trestu), ztráta občanských práv, náhrada soudního řízení, náhrada obhajoby.

K dvaceti a více rokům bylo odsouzeno 22 osob,
10 až 19 roků dostalo 34 osob,
do deseti roků 13 osob.

Ve vězení zemřeli:

František Šváb - 16.1.1953 ve Valdicích

Karel Suchna - 17.3.1957 na Rovnosti

Bohumil Krátký - 17.9.1961 na Pankráci

Přehled vykonaných poprav v areálu býv. Krajské věznice
v Jihlavě: 3.8.1951

- Antonín Mityška
- Antonín Plichta
- Drahoslav Němec
- František Kopuleť
- Antonín Škrdla
- P. Václav Drbola
- P. František Pařil

20.5.1952 - P. Jan Bula

Popraveni v Praze na Pankráci:

28.3.1953 - Gustav Smetana

28.3.1953 - Jaroslav Melkus

23.5.1953 - Stanislav Plichta

Seznam osob odsouzených st. soudem v případě „BABICE“

Jihlava: 12.-14.7.1951

T.s.	- Mityska Antonín	T.s.	- Plichta Antonín
T.s.	- Němec Drahoslav	T.s.	- Kolupetý Frant.
T.s.	- Škrdla Antonín	T.s.	- P.Drbola Václav
T.s.	- P.Pařil František	D.	- Roupec Alois
D.	- Němec Karel	25	- Brabenec Lad.
20	- Kopuleť Božena	20	- Stehlík Ludvík st.
23	- Nahodil Jindřich	22	- Vorlíček Josef

Třebíč: 13.-15.11. 1951

T.s.	- P.Bula Jan	D.	- Krátký Bohumil
20	- Jeřábek Josef	18	- Dvořák Bohumil
25	- Kříž František	18	- Vodička Karel
23	- Pánek Jan Š.	22	- Berka František
15	- Pánek Josef	18	- Žákovský Stan.
11	- Nestrojilová Helena	13	- Rejlová Anna
4	- Ježek Ladislav	2	- Malý Jakub
21	- Stehlík Ludvík ml.	25	- Roupec Ladislav
16	- Pánek Jan P.		

Jihlava: 11.12.1951

25	- Hlouch Miloslav	5	- Vejmelka Václav
15	- Vejmelka Josef	20	- Vejmelka Frant.
4	- Václavek Jaroslav	9 měs.	- Machovec

Jihlava: 15.5.1952

22	- Bartík Jan	14	- Vidourek Josef
12	- Němec Bohumil	18	- Vorlíček Jiří
18	- Holčapek Josef		

Moravské Budějovice: 19.-21.5.1952

T.s.	- Smetana Gustav	T.s.	- Melkus Jaroslav
D.	- Černohous Josef	25	- Pánek Bedřich
24	- Masařík Josef	23	- Nevoral Jan
20	- Dvořák Frant.	19	- Bulíček Antonín
17	- Nečes Jan	15	- P. Podveský Jan
12	- P.Opletal Jan	14	- Suchna Karel

Znojmo: 25.-28.3.1952

25	- Plichta František		- Mucha Jan
	- Blažíček Josef		- Brimdza František
13	- Rössner Josef	10	- Františ Alois
	- Krahulík Jan	10	- Plichta Jaroslav
	- Bíbr Alois	11	- Jílek Alois
	- Trchalík Josef	6	- Šeliga Jan

Jihlava: 13.4.1952

24	- Jenerál Josef	14	- Šplíchal Antonín
18	- Caha Josef	16	- Hlouch Zdeněk
	- Hofman Tomáš		- Slezák Jaroslav

Znojmo:

	- Vlček Jan		- Molík František
	- Novák Jan	14	- Valášek František
	- Kuřitko Ladislav		- Klika Antonín
11	- Šalamoun František	7	- Švihálek Jaroslav
6	- Blecha František	5	- Moravec Antonín
	- Hanzálek Antonín	12	- Šebela František
12	- Hevera Antonín	8	- Hladík František
	- Fukač Josef		- Jedlička František

Jihlava: 23.5.1952

21	- Filipský Leopold	5	- Hochman Stan.
12	- Doležal Bohumil	7	- Sláma Antonín
6	- Bílý Petr	22	- Kolář Josef
18	- Koukal Jan	13	- Kubeš Jan

Jihlava: 3.6.1952

12 - Šváb František

Jihlava: 4.6.1952

11 - Břinek Antonín

Brno: 25.6.1952

8 - Josl Antonín

Jihlava: 30.6.1953

10 - Spilka Jaroslav

Praha: 10.2.1953

T.s. - Plichta Stanislav

Zastřelen u Bolíkovíc: 3.7.1951

- Plichta Ant. ml.

Místo poprav v Jihlavě

Krajský soud Jihlava

Hájenka u Heraltic, kde bydlel František Kopuleť

*Sokolovna v Mor. Budějovicích,
kde byla souzena skupina Smetana a spol.*

Závěr

Babické události zapadají do celkové poválečné koncepce KSČ, začínající ovládnutím nejdůležitějších ministerstev hned po válce, přes převzetí moci ve státě pučem v únoru 1948, až po očistu národa a strany samotné od nepohodlných osob. Provinění, často zcela iluzorní, měla pouze budit zdání postupu podle práva. Ve skutečnosti šlo o likvidaci především těch osobností, které byly schopny ovlivňovat, pro stranu nepříznivě, své spoluobčany.

O babické tragédii se dá s určitostí tvrdit, že šlo na všech stranách o oběti akce, předem připravené k likvidaci nepohodlných osobností na Moravskobudějovicku. Přímé důkazy neexistují, a pravděpodobně ani neexistovaly. Z hlediska organizátorů akce totiž nebyly potřebné. Objektivní dobové záznamy rovněž neexistují. Proti sobě stály pouze oficiální verze na jedné straně a tvrdě pronásledované, ale přesto mezi lidmi šířené výroky a vzpomínky těch, kteří přežili procesy a vězení, i těch, kteří mohli některou z akcí zpovzdálí sledovat.

Dnes už patrně nelze zjistit, kdo je muž, vydávaný za zastřeleného Ladislava Malého, který neodpovídá ani oficiálně publikovaným popisům, ani podobě Malého, i když je patrná snaha o co největší naaranžování. Jeho vídeňská legitimace mohla klidně pocházet ze školícího střediska KGB v rámci sovětské poválečné okupační zóny. Svědčí o tom i některé protimluvy, které nedopatřením pronikly

do oficiální literatury. Proč byl Stanislav Plichta, prohlášený za mrtvého již r. 1951, popraven ve skutečnosti až 23.5.1953? Jediný logický důvod se mohl jmenovat Ladislav Malý. Po „úspěšném“ ukončení čistek pak již přestal být eventuálním potřebným svědkem.

Stejně zůstane nedořešeno, kdo střílel v babické škole a co viděl či neviděl František Bláha, jediný, který střelbu přežil.

Jasně je pouze to, že bezpráví a křivdy, páchané komunisty zcela bezostyšně ve jménu pokroku vzbudí odpor, který, vhodně přiživen a organizován, vedl k tragédii mnoha rodin. A tak se mi již řadu let vrací otázka: Nebyli náhodou plánovaně postiženi i babičtí funkcionáři, kteří prosazovali „vymoženosti“ tzv. lidové demokracie s malým důrazem?

Radovan Zejda

Pobočka KPV v Třebíči má v současné době 98 členů. Tito členové – včetně zemřelých býv. vězňů, kteří jsou zastoupeni rodinnými příslušníky byli odsouzeni na celkovou dobu 997 roků vězení.

V současné době bylo na našem okrese v těchto souvislostech rehabilitováno 966 osob.

Památník byl realizován z rozhodnutí Konfederace politických vězňů v Třebíči.

Pomník z řásenské žuly dodala firma KAVEX, kamenolomy Mrákotín. Nápis provedla firma Kamenosochařství, Stanislav Biegel, Třebíč.

Zemní práce (výkop a betonáž základu pomníku) provedli členové KPV v Třebíči.

Výsadbou zeleně kolem památníku provedla firma Lesopark, Třebíč.

Finanční krytí celého projektu: Členové pobočky KPV v Třebíči, větší finanční dary poskytly – firma UNILEX Třebíč a Ferrum Mor. Budějovice.

OBĚTEM KOMUNISTICKÉ ZVŮLE

Popraveným z okresu Třebíč v letech 1951-53

Pro pobočku Konfederace politických vězňů v Třebíči
vydalo nakladatelství Arca JiMfa spol. s r.o., Třebíč, 1996

Spolupráce: Jindřich Nahodil

Tisk: APIS Třebíč

ISBN 80-85766-73-6